

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA PILI

KIKAO CHA PILI

27 JANUARI, 2016

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA PILI

KIKAO CHA PILI – TAREHE 27 JANUARI, 2016

I. KIAPO CHA UAMINIFU:

Orodha ya Wabunge watakapishwa:-

1. Mhe. Joyce Lazaro Ndalichako, Prof.

II. MASWALI:

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

16. MHESHIMIWA BONIVENTURA DESTERY KISWAGA (MAGU):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Nyumba za kuishi walimu ni chache katika maeneo yao ya kazi na mishahara yao pia ni midogo kuweza kumudu upangaji wa Nyumba Mitaani:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kujenga nyumba za walimu na kuboresha mishahara yao.

17. MHESHIMIWA MGUMBA TEBWETA OMARY (MOROGORO KUSINI MASHARIKI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Wilaya ya Morogoro ina halmashauri mbili; Makao Makuu ya Wilaya yapo mjini na huduma zote kuu za kiwilaya kama vile hospitali, polisi, mahakama n.k. zinapatikana Morogoro Mjini, hivyo kuwalazimu Wananchi wa Morogoro Vijijini kutembea umbali wa zaidi ya kilomita mia moja na hamsini (150 km) kufuata huduma hizo:-

- (a) Je, ni lini Serikali itaifanya Halmashauri ya Morogoro Vijijini kuwa Wilaya kamili na kuhamishia makao makuu ya Wilaya katika Kijiji cha Mvuha na kuwaondolea adha wananchi;
- (b) Je, Serikali ina mkakati gani wa kuhamasisha taasisi za fedha kama vile benki kufungua matawi na huduma ndani ya Halmashauri ya Morogoro Vijijini ili kuweza kuvutia Kampuni mbalimbali za kibiashara na wawekezaji na kuinua maisha ya Wananchi hao.

OFISI YA RAIS (UTUMISHI NA UTAWALA BORA):

18. MHESHIMIWA HAFIDH ALI TAHIR (DIMANI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (Utumishi na Utawala Bora):- Kumekuwa na tabia ya baadhi ya wanasisia hususan Mawaziri Wakuu wastaafu ambao wameaminiwa na kuchaguliwa na wanachama wa Chama fulani lakini baada ya kupata madaraka wakahama vyama hivyo na kwenda kunufaisha vyama vingine:-

Je, Serikali haioni kuwa umefika wakati sasa wa kuifanyia marekebisho sheria husika ili kufuta stahiki za Mawaziri Wakuu Wastaafu wanaohama vyama vyao kwa kuwa stahiki hizo zilitokana na nguvu za chama alichohama; na kwamba kuendelea kumpa stahiki hizo ni sawa na kuwakejeli na kuwadharau Wananchi waliomchagua.

WIZARA YA HABARI, UTAMADUNI, WASANII NA MICHEZO:

19. MHESHIMIWA KHATIB SAID HAJI (KONDE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Habari, Utamaduni, Wasanii na Michezo:- Sheria za FIFA zinakataza mambo yanayohusiana na mchezo wa soka kupelekwa Mahakamani:-

- (a) Je, Serikali inatoa tamko gani juu ya makosa yanayofanyika katika klabu za soka;
- (b) Je, ni kwa kiasi gani sheria hizi za FIFA zinakinzana na sheria za nchi yetu.

WIZARA YA KILIMO, MIFUGO NA UVUVI:

20. MHESHIMIWA HAMIDU HASSAN BOBALI (MCHINGA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo, Mifugo na Uvuvi:- Mkoa wa Lindi unapakana na Bahari ya Hindi na hivyo vijana wengi hujishughulisha na shughuli za uvuvi ili kujipatia kipato cha kuendesha maisha yao:-

Je, Serikali haioni umuhimu wa kujenga chuo cha Uvuvi Mkoani Lindi ili kuwaongezea vijana hao ujuzi wa kazi hiyo.

21. MHESHIMIWA VICTOR KILASILE MWAMBALASWA (LUPA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo, Mifugo na Uvuvi:- Mwaka 2013 Bunge lilirekebisha sheria ya ushirika wa Tumbaku ili iendane na hali ya sasa ya ushirika huo nchini:-

Je, ni marekebisho gani yanayowanufaisha Wakulima moja kwa moja.

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

22. MHESHIMIWA PETER AMBROSE LIJUALIKALI (KILOMBERO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Wilaya ya Kilombero ni moja kati ya Wilaya zinazozalisha kwa wingi mazao mbalimbali ya kilimo hususan zao la Mpunga:-

- (a) Je, ni nini kauli ya Serikali juu ya kuanza na kumalizika kwa ujenzi wa barabara ya lami kutoka Kidatu – Ifakara na Ifakara – Mlimba;
- (b) Je, ni lini daraja la mto Kilombero linalounganisha Wilaya za Kilombero, Malinyi na Ulanga litaanza kujengwa na kuanza kutumika.

WIZARA YA VIWANDA, BIASHARA NA UWEKEZAJI:

23. MHESHIMIWA DKT. CHRISTINE GABRIEL ISHENGOMA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda, Biashara na Uwekezaji:- Wanawake wa Mkoa wa Morogoro wanaojishughulisha na usindikaji wa matunda wanakabiliwa na ukosefu wa soko na mikopo ya uhakika:-

- (a) Je, Serikali ina mkakati gani wa kuwasaidia wanawake hao kupata soko la uhakika kwa mazao yao;
- (b) Je, Serikali ina mpango gani wa kuwapatia mikopo ya uhakika wanawake hao.

24. MHESHIMIWA DEO KASENYENDA SANGA (MAKAMBAKO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda, Biashara na Uwekezaji:- Serikali ilichukua eneo kubwa kwa ajili ya kujenga soko la kimataifa Makambako na iliahidi kulipa fidia Wananchi waliopisha ujenzi huo; na Mheshimiwa Rais wakati wa kampeni aliahidi kuwalipa fidia hiyo:-

Je, ni lini sasa Serikali itawalipa fidia Wananchi hao.

WIZARA YA FEDHA NA MIPANGO:

25. MHESHIMIWA MASOUD ABDALLAH SALIM (MTAMBILE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Fedha na Mipango:- Hali ya maisha ya Wastaafu wetu ni mbaya sana na Serikali imeshindwa kuongeza pensheni zinazolingana na gharama halisi za maisha kwa sasa:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuboresha pensheni za wastaafu hao.

**26. MHESHIMIWA HAWA MCHAFU CHAKOMA
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Fedha na Mipango:- Ilani ya Uchaguzi wa CCM ya mwaka 2015 inalenga kuwapunguzia wafanyakazi kodi ya mapato (PAYE) kutoka asilimia 11 hadi kufikia tarakimu moja:-

Je, Serikali imejipangaje kutekeleza jambo hilo muhimu kwa ustawi wa wafanyakazi.

WIZARA YA NISHATI NA MADINI:

**27. MHESHIMIWA LOLESIA JEREMIAH BUKWIMBA
(BUSANDA):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati na Madini:-

Je, ni lini miradi ya usambazaji wa umeme katika kata za Kamena, Nyamalimbe, Busanda, Nyakamwaga, Nyakagomba, Nyaruyeye, Kaseme, Magenge, Nyalwanzaja na Bujula katika Halmashauri ya Wilaya ya Geita utanza rasmi.

28. MHESHIMIWA JOHN JOHN MNYIKA (KIBAMBA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati na Madini:- Pamoja na kuwa karibu na Makao Makuu ya TANESCO, baadhi ya maeneo ya Jimbo la Kibamba hayana umeme na yale yenye umeme kiwango chake hupungua na kuongezeka (Low voltage and fluctuation):-

(a) Je, Serikali inaweza kuwasilisha orodha ya maeneo yasiyo na umeme katika kata za Saranga, Mbezi, Msigani, Goba, Kwembe na Kibamba na lini maeneo hayo yatapatiwa umeme;

(b) Je, Serikali inachukua hatua gani kuondoa tatizo la kupungua na kuongezeka kwa umeme katika kata hizo.

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI:

29. MHESHIMIWA GIMBI DOTTO MASABA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Pamoja na Mkoa wa Simiyu kuzungukwa na Ziwa Victoria, bado una tatizo kubwa la upatikanaji wa maji safi na salama:-

- (a) Je, wakazi wa Bariadi, Maswa, Meatu, Itilima na Busega watanufaika lini na uwepo wa maji ya Ziwa Victoria;
- (b) Je, Serikali itaacha lini kutoa ahadi zisizotekelezeka kwa Wananchi;
- (c) Je, Serikali ya Awamu ya Tano inatoa ahadi gani katika kutekeleza mipango ya kuwapatia Wananchi huduma za maji.

III. KAULI ZA MAWAZIRI:

WAZIRI WA HABARI, UTAMADUNI, WASANII NA MICHEZO:

IV. HOJA ZA SERIKALI:

WAZIRI MKUU:

Hoja ya kujadili Hotuba ya Mheshimiwa Dkt. John Pombe Magufuli, Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania aliyoitoa wakati wa ufunguzi wa Bunge la Kumi na Moja, tarehe 20 Novemba, 2015.

(Majadiliano yanaendelea)

**DODOMA
27 JANUARI, 2015**

**DKT. T. D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE**